

ส้มโอ

ชื่อไทย: ส้มโอ

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ: Pummelo, Shaddock

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Citrus grandis* Osb.

โดย นายกิตติ สระแก้ว

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

โทร. ๐-๒๕๗๙-๑๙๘๑

แหล่งผลิต

ภาคตะวันตก: จังหวัดสมุทรสงคราม นครปฐม กาญจนบุรี ราชบุรี

ภาคเหนือ : จังหวัดพิจิตร พิษณุโลก นครสวรรค์

ภาคกลาง : จังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี และนนทบุรี

ภาคตะวันออก: จังหวัดปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดนครราชสีมา

อุบลราชธานี ชัยภูมิ

ภาคใต้ : ปัตตานี ชุมพร และนครศรีธรรมราช

สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเจริญเติบโตและให้ผลผลิต

ควรมีอุณหภูมิระหว่าง ๒๕-๓๐ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๗๕% ตลอดปี ปริมาณน้ำฝนไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ มิลลิเมตรต่อปี และมีการกระจายตัวของฝนสม่ำเสมอ ลักษณะดินควรเป็นดินร่วนปนทรายที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง ระบายน้ำได้ดี มีค่า pH ของดินระหว่าง ๕.๕ - ๖.๕

ราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยรายปี

ปี	ราคา (บาท/ตัน)
๒๕๕๓	๑๔,๓๑๐
๒๕๕๔	๒๐,๔๔๐
๒๕๕๕	๒๙,๐๑๐

สถิติการผลิต			
	ปี ๕๓	ปี ๕๔	ปี ๕๕
จำนวนผู้ปลูก (ครัวเรือน)	๖๔,๒๗๘	-	-
พื้นที่ให้ผล (ไร่)	๑๘๘,๖๑๙	๑๘๗,๑๘๐	๑๗๙,๐๗๐
ผลผลิตรวม (ตัน)	๒๙๔,๙๔๙	๒๗๒,๑๖๐	๒๔๕,๕๐๐

ปริมาณและมูลค่าส่งออกส้มโอสด			ข้อได้เปรียบ - เสียเปรียบสินค้าไทย
ปี	ตันสด	ล้านบาท	ข้อได้เปรียบ ๑. รสชาติดีเป็นที่ต้องการในตลาดโลกมากกว่าส้มโอจากแหล่งผลิตอื่น ๒. ไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกส้มโอรายใหญ่ของโลก และมีช่วงการผลิตเกือบตลอดทั้งปี ๓. อุดมไปด้วยสารอาหาร รวมทั้งมีสารองค์ประกอบต้านอนุมูลอิสระและสรรพคุณทางยา ๔. ความนิยมในการบริโภคมีเพิ่มมากขึ้น
๕๓	๑๒,๑๔๙	๑๒๙.๔๖	
๕๔	๑๓,๓๐๓	๑๓๖.๙๓	
๕๕	๑๓,๓๖๘	๑๓๗.๐๑	
ประเทศคู่ค้าที่สำคัญ		ประเทศคู่แข่งที่สำคัญ	
จีน		อิสราเอล	
ฮ่องกง		และเวียดนาม	
กัมพูชา			
			ข้อเสียเปรียบ ๑. ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นเรื่อย ๆ โดยเรื่องราคาปัจจัยการผลิต ๒. มีโรคและแมลงศัตรูพืชมาก โดยเฉพาะโรคแคงเกอร์ และแมลงวันผลไม้ ซึ่งเป็นอุปสรรคใหญ่ต่อการส่งออก ๓. ความไม่สม่ำเสมอของคุณภาพและรสชาติผลผลิตในแต่ละแหล่งผลิตและแต่ละช่วงเวลาระหว่างปี

หมายเหตุ : ข้อมูลสถิติการผลิตจากรายงานภาวะการผลิตพืชของกรมส่งเสริมการเกษตร

ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	
ปี ๕๓	๖,๘๕๑
ปี ๕๔	๖,๙๕๖
ปี ๕๕	๘,๗๓๑

ส้มโอ

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางพัฒนา/แก้ไข
๑. ส้มโอของไทยเป็นผลไม้ที่มีรสชาติดีเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ ๒. มีคุณค่าทางโภชนาการสูง ๓. นอกจากบริโภคสดแล้ว ยังนำไปประยุกต์ในการประกอบอาหารได้มากมายทั้งคาวและหวาน ๔. โครงสร้างของเปลือกค่อนข้างหนาและยืดหยุ่นคล้ายฟองน้ำ ทำให้ผลผลิตเสียหายจากการเก็บเกี่ยวและการขนส่งน้อย และสามารถเก็บรักษาคุณภาพผลผลิตได้ยาวนาน จึงเป็นที่นิยมในการใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ เช่น งานเทศกาล งานบุญ ใช้เป็นของขวัญ ของกำนัล ของที่ระลึก ของรางวัล ใช้ในการจัดเลี้ยง	๑. มีโรคและแมลงศัตรูพืชค่อนข้างมาก เช่น โรคแคงเกอร์ โรคกรีนนิ่ง เพลี้ยไฟ หนอนชอนใบ แมลงวันทอง ฯลฯ ทำให้เกษตรกรต้องใช้สารเคมีป้องกันกำจัดในปริมาณมาก จึงมักประสบปัญหาสารพิษตกค้าง และเป็นอุปสรรคต่อการผลิตเพื่อส่งออก ๒. ความไม่สม่ำเสมอของคุณภาพผลผลิต โดยเฉพาะรสชาติของส้มโอที่ปลูกแต่ละแหล่งผลิต หรือแม้กระทั่งแต่ละช่วงเวลาระหว่างปีที่เก็บเกี่ยวผลผลิต	๑. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่ม จัดทะเบียนเกษตรกรชาวสวนส้มโอ โดยเฉพาะสวนเกษตรกรที่ผลิตส้มโอเพื่อการส่งออก เพื่อควบคุมกระบวนการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิต และการอารักขาพืช ๒. วิจัยและพัฒนาหาพันธุ์ที่มีความต้านทานต่อโรคและแมลงศัตรูพืช

ที่มา ๑. ข้อมูลสถิติการผลิตจากรายงานสถานการณ์การผลิตพืชของกรมส่งเสริมการเกษตร

๒. ข้อมูลสถิติการเกษตรจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร